

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

MATBAA ALANI

GİYOTİN BIÇAĞI DEĞİŞTİRME

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. GİYOTİN BIÇAKLARI.....	3
1.1. Yapısı, Çeşitleri ve Kullanıldıkları İşler	3
1.1.1. Tam Çelik Bıçaklar	3
1.1.2. Alaşımli Çelik Bıçaklar	3
1.2. Bıçakların Bilenmesi	4
1.3. Bıçakların Ömrünü Kısaltan Etkiler.....	5
1.4. Giyotin Çıtaları Çeşitleri ve Özellikleri.....	6
1.5. Giyotin Bıçağı Sökmede İş Sırası	6
UYGULAMA FAALİYETİ.....	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	11
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	15
2. GİYOTİN BIÇAĞI TAKMADA İŞ SIRASI.....	15
UYGULAMA FAALİYETİ.....	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	21
3. GİYOTİN BIÇAĞI AYARI İŞLEM BASAMAKLARI	21
UYGULAMA FAALİYETİ.....	24
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	28
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	31
CEVAP ANAHTARLARI	33
KAYNAKÇA	35

AÇIKLAMALAR

KOD	213GIM280
ALAN	Matbaa
DAL/MESLEK	Baskı sonrası operatörlüğü
MODÜLÜN ADI	Giyotin Bıçağı Değiştirme
MODÜLÜN TANIMI	Giyotin bıçakları, yapısı, çeşitleri, kullanıldıkları yerler, giyotin çıtaları ve özelliklerini bilerek; bıçak değiştirme ve ayar yapma yeterliliğinin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Kağıt kesme modülünü almış olmak
YETERLİK	Giyotin bıçağı değiştirmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam hazırlandığında giyotin bıçağını yardımsız değiştirebileceksiniz. Amaçlar 1. Bıçağa ve cıvatalara zarar vermeden eski bıçağı sökebileceksiniz. 2. Yeni bıçağı, bıçağa ve cıvatalara zarar vermeden takabileceksiniz. 3. Yeni bıçağa göre kesim ayarı yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Matbaa atölye ve laboratuvarları, işletme vb. Donanım: Matbaa giyotini, alyan anahtar, anahtar, bıçak tutma kolu, pelür kâğıt.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu modül içerisinde her öğrenme faaliyetinden sonra çoktan seçmeli sorular ve uygulamalı sorularla kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Modül sonunda öğretmeniniz tarafından yapılan uygulamalı sınavla kazandığınız bilgi ve beceriler değerlendirilecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Giyotin bıçağı, çelikten yapılmış ağır bir parçadır; kâğıt, karton ve mukavva gibi matbaacılıkta kullanılan malzemeler de yapıları gereği sert ve ağırdırlar. Bu nedenle bıçaklar sık sık körelirler ve körelen bıçakların sökülerek bilenmesi ya da bir yenisi ile değiştirilmesi gerekir.

Hâl böyle olunca giyotin bıçağının sökülüp takılması ve kesim ayarlarının yapılabilmesi için birtakım becerilere sahip olmak gerekmektedir. Bu becerilerin en başında ise makineleri çalıştıracak kişilerin çeşitli el aletlerini kullanabilmesi ve temel bazı işlemleri gerçekleştirmesi gelmektedir.

Giyotin Bıçağı Değiştirme modülü, bu yöndeki becerileri kazandırmak üzere hazırlanmış bir modüldür. Bu modülde sizler, bıçak değiştirmede kullanılan araç ve gereçleri tanıyarak, giyotin bıçağını sökme ve takma işlem basamaklarını öğrenip uygulayabileceksiniz. Ayrıca ayar yapmada iş sırasını, iyi ayarlanmış bıçağın özelliklerini ve bıçağın ömrünü kısaltan etkileri öğreneceksiniz. Bu bilgi ve beceriler, kesim makinelerinde ortaya çıkabilecek bazı sorunları gidermenize yardımcı olacaktır.

Bu modülde hedeflenen yeterlikleri edinmeniz durumunda, matbaa teknolojisi alanında daha nitelikli elemanlar olarak yetişeceğinize inanıyor, başarılar diliyoruz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında eski giyotin bıçağını, bıçağa ve cıvatalara zarar vermeden sökebilecek, bıçakların bilenmesi ve bıçakların ömrünü kısaltan etkileri öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ø Çevrenizdeki matbaaları gezerek, giyotin bıçaklarının çeşitlerini ve kullandıkları işleri inceleyiniz.
- Ø Giyotin bıçağı sökme işlem basamaklarını izleyiniz.

1. GİYOTİN BIÇAKLARI

1.1. Yapısı, Çeşitleri ve Kullanıldıkları İşler

Bıçaklar imalat metoduna ve özelliklerine göre ikiye ayrılır:

1.1.1. Tam Çelik Bıçaklar

Yüksek alaşımli kül çelikten üretilirler. Özel kesim işlemlerinde kullanılırlar. Çünkü üretim maliyetleri yüksek, bilenmeleri zordur.

1.1.2. Alaşımli Çelik Bıçaklar

Diğer adı, çelikleştirilmiş bıçak olan alaşımli çelik bıçakların kesici ağız kısmına yüksek alaşımli çelik yerleştirilmiştir. Kullanımı en yaygın bıçak çeşididir. Bu bıçaklar, kesim ağzının yapılışı ve alaşım türlerine göre üç kısımda incelenir:

- **Standart Veya Normal Bıçaklar:** Özellikle yumuşak malzemelerin (ipek kâğıt, kopya kâğıdı gibi) kesimi için çok uygundur.
- **Yüksek Performans Bıçaklar (HSS):** Orta ve sert kesim malzemelerinin (plastik maddeler, metal folyolar gibi) kesim işlemlerinde kullanılır.
- **Sert Metal Bıçaklar (HM):** Bu bıçaklar, standart bıçaklara göre 10-25 defa daha uzun ömürlüdür. Daha uzun ömürlü olması kâğıt endüstrisinde kullanımının fazla olmasında tercih sebebi olmaktadır.

1.2. Bıçakların Bilenmesi

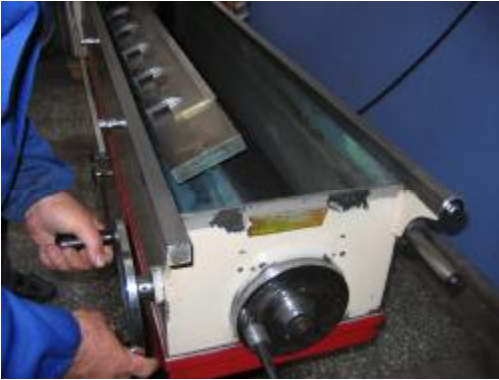
Giyotin bıçakları, zamanla körlenir ve kesim makinesi zorlanır. Kesilen kâğıt kenarların temiz ve düzgün olmaz. İstenen hassasiyette kesim yapmak olanaksız hâle gelir. Böyle durumlarda bıçakların bilenmesi gerekir. Bıçağın bilenmesi işlemi aşağıdaki görsellerde aşama aşama gösterilmiştir.

Resim 1.1: Giyotin bıçağı bileme makinesinin görünüşü

Resim 1.2: Bilencek bıçak makineye yerleştirilerek cıvataları sıkılır.

Resim 1.3: Bıçağın eğimi ayarlanır ve makine çalıştırılır.

Resim 1.4: Bileme taşının bileme işlemini yapmak için çalışır.

Resim 1.5: Bileme işlemi sonunda bıçak yüzeyindeki kırıntı, kırıntı alma taşı ile alınır.

1.3. Bıçakların Ömrünü Kısaltan Etkiler

Aşağıdaki hususlara uyulmadan çalışılan giyotin bıçaklarının ömrü kısalmır ve kesilen kâğıt kenarları çarpık ve tırtıklı olur. Bu olaya **bıçağın kâğıdı çekmesi** denir.

- Ø Bıçağın altına kâğıt topları ya da kitap formları düzgün ve dengeli olarak yerleştirilmelidir.
- Ø Sürülen kâğıt topları ya da kâğıt formları, makinenin sırt ve yan gönyelerine iyi bir şekilde oturtulmalıdır.
- Ø Kâğıt karton haricinde astrolon, zımpara kâğıdı, tel zımba vb. malzemeler kesilmemelidir.
- Ø Körelen bıçak, bilenmeye gönderilir. Her bileme, bıçağı birkaç milimetre kısalttığından kullanım ömrü azalır.

- Ø Kesilen kâğıdın ağırlığına göre bıçak ömrü değişir, sürekli kalın gramajlı karton kesimi bıçağın ömrünü kısaltır.
- Ø Seviye düşüklüğü olan ve bıçak ağız ölçüsünden küçük olan çıtalar bıçağın zamanından önce aşınmasına yol açar ve ömrünü kısaltır.

1.4. Giyotin Çıtaları Çeşitleri ve Özellikleri

Bıçağın kesebilmesi için gerekli olan karşı kuvvet tabla tarafından sağlanır. Ancak tabla, sert metalden üretildiğinden bıçakla tabla arasında bıçağın zarar görmemesini ve malzemenin tam kesilmesini sağlamak amacı ile ahşap, fiber ya da sert plastikten üretilen çıtalar kullanılır (bk. Resim 3.5). İyi bir çıta, hatasız kesime katkıda bulunmalı ve bıçağın performansına destek olup bıçak ağzını hasardan ve zarardan korumalıdır. Kullanım ömürleri sınırlıdır. Yeni bir bıçak takıldığında ya da yıprandığında çıkarılarak ters çevrilir veya yenisi ile değiştirilir. Çıtalar geniş yüzeylerinin üstünde yatırılarak saklanmalıdır; böylelikle esneklikleri ve dalgalı formları bozulmamış olur.

1.5. Giyotin Bıçağı Sökmede İş Sırası

Bıçak zamanla körelir. Körelmiş bıçakla kesim yapıldığı takdirde istenilen hassasiyette kesim elde edilemez ve gereksiz zorlamadan dolayı makinenin ömrü kısalmır. Bu nedenle giyotin bıçakları belirli zaman aralıklarında sökülerek bilenmelidir.

Resim 1.6: Giyotinin ana şalterinin kapatılması

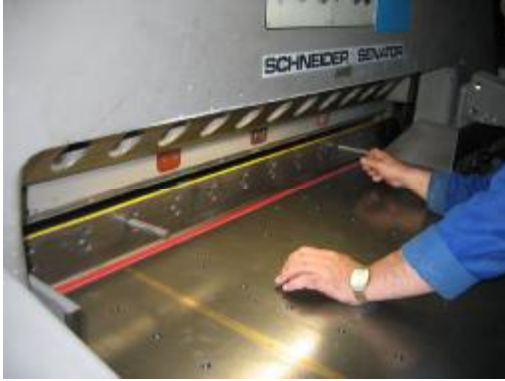
Resim 1.7: Bıçağın en sonundaki civatanın bıçak tespit civata anahtarı ile sökülmesi

Resim 1.8: Bıçağın elle kumanda anahtarı ile indirilmesi

Resim 1.9: Bıçağın civatalarının bıçak tespit civataları anahtarı ile sökülmesi

Şekil 1.10: Bıçağın kaldırılması ve 2 adet bıçak tutma kolu ile yerinden alınması

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Giyotinin ana şalterini kapatınız.</p> 	<p>Çalışma sırasında kullanacağınız gereçlerinizi temin ediniz.</p>
<p>En sondaki civatayı sökünüz.</p> 	<p>Sağ ve sol taraftan en sondaki vidaları sökünüz.</p>
<p>Bıçağı elle kumanda anahtarı yardımıyla indiriniz.</p> 	<p>Elle kumanda anahtarını kullanırken arkadaşınızdan yardım isteyiniz.</p>

Tüm cıvataları sökünüz.

Sökülen cıvataların hepsini bir araya ve kaybolmayacağı bir yere koyunuz.

Bıçağı elle kumanda anahtarını çevirerek kaldırınız.

Elle kumanda anahtarını kullanırken arkadaşınızdan yardım isteyiniz.

Bıçağı yerinden 2 adet bıçak tutma kolu ile çıkarınız.

Bıçağı çıkarırken bıçak tutma kolunun, yuvasına tam oturduğundan emin olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER

Çoktan Seçmeli Test

Aşağıdaki sorularda doğru olan şıkkı işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki malzemelerden hangisinin kesimi yüksek performans bıçaklarla (HSS) kesime uygun değildir?
A) Plastik
B) Metal folyo
C) İpek kağıt
D) PVC kaplama
2. Bıçağın kesebilmesi için gerekli olan karşı kuvveti sağlayan ahşap, fiber ya da sert plastikten üretilen malzemeye ne denir?
A) Çıta
B) Bıçak tablası
C) Tahta
D) Plastik
3. Kırığı temizlemede kullanılan malzemeye ne denir?
A) Kil taşı
B) Ponza taşı
C) Bıçak bileme taşı
D) Demir taşı
4. Aşağıdakilerden hangisi iyi bir çıtanın özelliklerinden değildir?
A) Hatasız kesime katkıda bulunmalıdır.
B) Bıçak ağzını hasardan korumalıdır.
C) Bıçağın performansına destek olmalıdır.
D) Yumuşak olmalıdır ve bıçak ağzının ölçüsünden küçük olmalıdır.
5. Aşağıdakilerden hangisi giyotin bıçaklarının ömrünü kısaltan etkilerden değildir?
A) Kâğıt topları ya da kitap formalarının düzgün ve dengeli olarak yerleştirilmemesi
B) Kâğıt topları ya da kâğıt formalarının makinenin sırt ve yan gönyelerine iyi bir şekilde oturtulmaması
C) Kâğıt, karton haricinde astrolon, zımpara kâğıdı, tel zımba vb. malzemelerin kesilmesi
D) Bıçağın, gerektiğinde yağlanması ve bakımının yapılması

6. Bıçak sökme işlem basamaklarında uygulanması gereken ilk işlem aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Bıçağın en sonundaki cıvatanın sökülmesi
 - B) Tüm cıvataların sökülmesi
 - C) Bıçağın ana şalterinin kapatılması
 - D) Bıçağın elle kumanda anahtarı yardımıyla indirilmesi
7. Bıçak değiştirme işlemi uygulanırken aşağıdaki araçlardan hangisi kullanılmaz?
- A) Elle kumanda anahtarı
 - B) Bıçak tutma kolu
 - C) Bıçak tespit cıvata anahtarı
 - D) İngiliz anahtarı
8. Aşağıdakilerden hangisi bıçak sökme işlemi sırasında dikkat edilmesi gereken noktalardan biri değildir?
- A) Sökülen cıvatalar, kaybolmaması için iyi muhafaza edilmelidir.
 - B) Bıçağı çıkarılırken bıçak tutma kolu, yuvasına tam oturtulmalıdır.
 - C) Bıçak sökme işlemine başlamadan önce ana şalter kapatılmalıdır.
 - D) Bıçak sökme işlemine başlamadan önce ilk olarak çıta çıkarılmalıdır.

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki soruları doğru veya yanlış olarak işaretleyiniz.	Doğru	Yanlış
Çıtalar, geniş yüzeylerinin üstünde yatırılarak saklanmalıdır.		
Seviye düşüklüğü olan ve bıçak ağız ölçüsünden küçük olan çıtalar, bıçağın zamanından önce aşınmasına yol açar.		
Sürekli kalın gramajlı karton kesimi bıçağın ömrünü artırır.		
Giyotin bıçaklarının ömrünü, tel kesimi gibi etkiler kısaltır.		
Yüksek performans bıçaklar, orta ve sert kesim malzemelerinin kesim işlerinde kullanılır.		
Bıçak sökme işlemine başlamadan önce ilk olarak bıçak ana şalteri kapatılmalıdır.		
Tüm cıvatalar söküldükten sonra bıçağın en sonundaki cıvata sökülmelidir.		
Bıçağın indirilmesinde elle kumanda anahtarı kullanılır.		
Bıçak tutma kolları, bıçağın yerinden düşürülmeden alınması için kullanılır.		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Ölçme sorularındaki yanlış cevaplarınızı tekrar ederek araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayınız.

B. UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyetinde kazandığınız becerileri aşağıdaki kontrol listesine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
Giyotinin şalterini kapattınız mı?		
En sondaki cıvatayı söktünüz mü?		
Bıçağı elle kumanda anahtarı ile indirdiniz mi?		
Tüm cıvataları söktünüz mü?		
Bıçağı elle kumanda anahtarı ile kaldırdınız mı?		
Bıçağı, yerinden bıçak tutma kolları yardımı ile çıkardınız mı?		

Faaliyet değerlendirmeniz sonucunda “hayır”ı işaretleyerek yapamadığınız işlemleri tekrar ediniz.

Tüm işlemleri başarıyla tamamladıysanız bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında yeni giyotin bıçağını, bıçağa ve cıvatalara zarar vermeden takabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizdeki matbaaları ziyaret ederek giyotin bıçağı değiştirme sırasında uygulanan işlemleri inceleyiniz.

2. GİYOTİN BIÇAĞI TAKMADA İŞ SIRASI

Resim 2.1: Yeni bıçağın iki adet bıçak tutma kolu ile yuvasına oturtulması

Resim 2.2: Giyotinin elle kumanda anahtarı ile indirilerek civata deliklerinin hizalanması

Resim 2.3: Tüm civataların takılması

Resim 2.4: Giyotinin kaldırılarak en son civatanın sıkılması

Resim 2.5: Giyotinin elle kumanda anahtarı ile dönüş noktasına kadar indirilerek tüm civataların sıkılması

UYGULAMA FAALİYETİ

İki adet bıçak tutma kolu yardımıyla yeni bıçağı yuvasına oturtunuz.

Yeni bıçağı yuvasına yerleştirirken bıçağın zarar görmemesine dikkat ediniz ve bıçağı düşürmeyiniz.

Giyotini elle kumanda anahtarı ile indiriniz ve cıvata deliklerini hizalayınız.

Elle kumanda anahtarını kullanırken arkadaşınızdan yardım isteyiniz.

<p>Tüm cıvataları takınız.</p> 	<p>Cıvata deliklerinin tam hizalandığından emin olunuz.</p>
<p>Giyotini elle kumanda anahtarı ile kaldırarak en son cıvataıı takınız ve sıkınız.</p> 	<p>Elle kumanda anahtarını kullanırken arkadaşınızdan yardım isteyiniz.</p>
<p>Giyotini dönüş noktasına kadar indiriniz ve tüm cıvataları bıçak tespit cıvataları anahtarı ile sıkınız.</p> 	<p>Cıvataların tam sıkıldığından emin olunuz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER

Çoktan Seçmeli Test

Aşağıdaki sorularda doğru olan şıkkı işaretleyiniz.

- Bıçak sökölüp takılırken bıçağı tutmak için kullanılan araç aşağıdakilerden hangisidir?
A) Cıvata
B) Anahtar
C) Bıçak tutma kolu
D) Tespit cıvatası
- Bıçak tespit cıvata anahtarı, bıçak değiştirme işleminde hangi görevi üstlenir?
A) Cıvataları sökmek ve takmak için kullanılır.
B) Giyotini elle kaldırıp indirmek için kullanılır.
C) Bıçak çıtasını sökmek için kullanılır.
D) Ana şalteri kapatıp açmak için kullanılır.
- Bıçak takarken önce en sondaki cıvata sıkılır ve giyotin elle kumanda anahtarı ile dönüş noktasına kadar indirildikten sonra tüm cıvatalar sıkılır. Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Bütün cıvatalar, giyotin aşağıdayken görüldüğü için
B) Giyotin aşağıda iken sıkma işlemi daha kolay olduğundan
C) En baştaki cıvata, giyotin yukarıdayken görünmediği için
D) Cıvataların giyotin aşağıdayken düşmediği için

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki soruları doğru veya yanlış olarak işaretleyiniz.	Doğru	Yanlış
Bıçak, iki adet bıçak tutma kolu ile yuvasına oturtulmalıdır.		
Giyotin, elle kumanda anahtarı ile indirilip kaldırılır.		
Cıvataları söküp takmak için bıçak tutma kolu kullanılır.		
Bıçak takma işleminde bıçak, yuvasına oturtulduktan sonra ilk olarak giyotin elle kumanda anahtarı ile indirilerek cıvata delikleri hizalanır.		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Ölçme sorularındaki yanlış cevaplarınızı tekrar ederek, araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayınız.

B. UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyetinde kazandığınız becerileri aşağıdaki Kontrol listesine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
İki adet bıçak tutma kolu yardımıyla yeni bıçağı yuvasına oturtunuz mu?		
Giyotini elle kumanda anahtarı ile indirerek cıvata deliklerini hizaladınız mı?		
Tüm cıvataları taktınız mı?		
Giyotini elle kumanda anahtarı ile kaldırarak en son cıvataı taktınız mı?		
Giyotini dönüş noktasına kadar indirdikten sonra tüm cıvataları bıçak tespit cıvataları anahtarı ile sıktınız mı?		

Faaliyet değerlendirmeniz sonucunda “hayır”ı işaretleyerek yapamadığınız işlemleri tekrar ediniz.

Tüm işlemleri başarıyla tamamladıysanız bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında yeni bıçağa göre kesim ayarı yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizdeki matbaaları ziyaret ederek giyotin bıçağı kesim ayarı işlemlerini izleyiniz.

3. GİYOTİN BIÇAĞI AYARI İŞLEM BASAMAKLARI

İyi Ayarlanmış Bıçağın Özellikleri

- Ø Tam, düzgün ve pürüzsüz kesim yapar.
- Ø Kesilen kısımda çapaklanma oluşturmaz.
- Ø Kesim sonucunda çarpıklık oluşmaz.

Bıçak Ayarı İşlem Basamakları

Resim 3.1: Pelür kâğıt kesilerek yükseklik ayarının kontrolünün yapılması

Resim 3.2: Yükseklik ayarının anahtar ile yapılması

Resim 3.3: Kağıt kesilerek bıçağın arkasındaki anahtardan çarpıklık ayarının yapılması

Resim 3.4: Giyotin çıtasının çıkarılıp civatalarının sökülmesi

Resim 3.5: Eski ıtanın çıkarılıp yeni çıtanın pelür kağıtla beslenerek takılması

Resim 3.6: Cıvataların sıkıştırılan çıtanın yerine takılması

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Pelür kâğıt kesiniz.</p> 	<p>Emniyet tedbirlerine uyunuz.</p>
<p>Kesilmeyen noktalarda yükseklik ayarı yapınız.</p> 	<p>Çalışma yaparken dikkatli olunuz.</p>

Kağıdı bıçağa tam yerleştirerek bir kâğıt kesiniz ve çarpıklık ayarını arkadaki kol ile yapınız.

Çarpıklık tam düzelineye kadar kolu ileri ya da geri getirerek ayarı tamamlayınız.

Giyotin çitasını yuvasından çıkararak cıvatalarını tornavida ile sökünüz.

Tornavida, besleme kâğıdı ve yeni çitayı temin ediniz.

Eski çıtayı tornavida yardımıyla yerinden çıkarınız.

Tornavida kullanırken vidaların bozulmamasına dikkat ediniz.

Kesmeyen belli bölgeler var ise çıta altına besleme yaparak yeni çıtayı takınız.

Kesmeyen bölgeyi doğru tespit ediniz.

Çıtanın civatalarını sıkıştırınız.

Çıtanın civatalarını sıkıştırırken dikkatli olunuz.

Çıtaı yuvasına yerleştiriniz.

Çıtanın, yerine tam olarak yerleştiğinden emin olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER

Çoktan Seçmeli Test

Aşağıdaki sorularda doğru olan şıkkı işaretleyiniz.

1. Bıçak takıldıktan sonra yükseklik ayarı kontrolü nasıl yapılır?
 - A) Bıçak tespit civataları sökülerek tespit edilir.
 - B) Giyotin, elle kumanda anahtarı ile kaldırılarak tespit edilir.
 - C) Giyotin çitası, yuvasından çıkarılarak tespit edilir.
 - D) Pelür kâğıt kesilerek kesmeyen bölgeler tespit edilir.
2. Aşağıdakilerden hangisi iyi ayarlanmış bıçağın özelliklerinden biri değildir?
 - A) Düzgün ve pürüzsüz kesim yapar.
 - B) Kesimden sonra kâğıtta çarpıklık olmaz.
 - C) Kâğıt kenarlarında çapaklanma oluşturmaz.
 - D) Tırtıklı kesim yapar.
3. Giyotin çitası besleme işlem basamakları aşağıda karışık olarak verilmiştir. Doğru sıralamayı yapınız.
 - I. Giyotinde takılı olan çita, yuvasından çıkarılır.
 - II. Kesmeyen bölgelerin altına besleme yapılır.
 - III. Çitanın civataları sıkılır.
 - IV. Çita, tornavida yardımıyla yerinden çıkarılır.
 - V. Çita, giyotindeki yuvasına yerleştirilir.
 - A) I-II-III-IV-V
 - B) I-IV-II-III-V
 - C) V-IV-III-II-I
 - D) I-V-III-II-I

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

AŞağıdaki soruları doğru veya yanlış olarak işaretleyiniz.	Doğru	Yanlış
Bıçak takıldıktan sonra kesilmeyen noktalarda arpıklık ayarı yapılmalıdır.		
Yükseklik ayarı, pelür kâğıdı kestiğimizde kesilmeyen noktalar için yapılmalıdır.		
ıta deđiŐtirilirken cıvataları sıkılmalıdır.		
İyi ayarlanmış bir bıçakla kesim yapıldığında kâğıt kenarları düzgün kesilir ve arpıklık oluşmaz.		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı, modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Ölçme sorularındaki yanlış cevaplarınızı tekrar ederek, araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayınız.

B. UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyetinde kazandığınız becerileri aşağıdaki Kontrol listesine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
Pelür kâğıt kestiniz mi?		
Kesilmeyen noktalarda yükseklik ayarı yaptınız mı?		
Kâğıt keserek çarpıklığı kontrol ettiniz mi?		
Çarpıklık var ise arkadaki koldan çarpıklık ayarı yaptınız mı?		
Giyotin çıtasını yuvasından çıkararak cıvatalarını tornavida ile söktünüz mü?		
Çıtayı tornavida yardımıyla yerinden çıkardınız mı?		
Kesmeyen belli bölgeler var ise çita altına besleme yaparak çıtayı taktınız mı?		
Çıtanın cıvatalarını sıkıştırdınız mı?		
Çıtayı yuvasına yerleştirdiniz mi?		

Faaliyet değerlendirmeniz sonucunda “hayır”ı işaretleyerek yapamadığınız işlemleri tekrar ediniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

UYGULAMALI TEST (YETERLİLİK ÖLÇME)

Körelmiş bir giyotin bıçağını;

- A) Söktünüz.
- B) Yeni bıçağı takınız.
- C) Bıçak kesim ayarlarını yapınız.

Modülde kazandığınız becerileri aşağıdaki tablo doğrultusunda ölçünüz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
Giyotinin şalterini kapattınız mı?		
En sondaki cıvataı söktünüz mü?		
Bıçağı elle indirdiniz mi?		
Tüm cıvataları söktünüz mü?		
Bıçağı, kolu çevirerek elle kaldırdınız mı?		
Bıçağı yerinden bıçak tutma kolları yardımı ile çıkardınız mı?		
2 adet bıçak tutma kolu yardımıyla yeni bıçağı yuvasına oturtunuz mu?		
Giyotini elle kumanda anahtarı ile indirerek cıvata deliklerini hizaladınız mı?		
Tüm cıvataları taktınız mı?		
Giyotini elle kumanda anahtarı ile kaldırarak en son cıvataı taktınız mı?		
Giyotini dönüş noktasına kadar indirdikten sonra tüm cıvataları bıçak tespit cıvataları anahtarı ile sıktınız mı?		
Pelür kâğıt kestiniz mi?		
Kesilmeyen noktalarda yükseklik ayarı yaptınız mı?		

Kâğıt keserek çarpıklığı kontrol ettiniz mi?		
Çarpıklık var ise arkadaki koldan çarpıklık ayarı yaptınız mı?		
Giyotin çıtasını yuvasından çıkararak cıvatarını tornavida ile söktünüz mü?		
Çıta yı tornavida yardımıyla yerinden çıkardınız mı?		
Kesmeyen belli bölgeler var ise çıta altına besleme yaparak çıta yı taktınız mı?		
Çıtanın cıvatarını sıkıştırdınız mı?		
Çıta yı yuvasına yerleştirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Modül değerlendirmeniz sonucunda “hayır”ı işaretlediğiniz işlemleri tekrar ediniz. Tüm işlemleri başarıyla tamamladıysanız modülü başardınız, tebrikler. Başka bir modüle geçebilirsiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYET-1 ÇOKTAN SEÇMELİ TEST

1	C
2	A
3	C
4	D
5	D
6	C
7	D
8	D

ÖĞRENME FAALİYET-1 DOĞRU-YANLIŞ TESTİ

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	D
6	D
7	Y
8	D
9	D

ÖĞRENME FAALİYET-2 ÇOKTAN SEÇMELİ TEST

1	C
2	A
3	C

ÖĞRENME FAALİYET-2 DOĞRU-YANLIŞ TESTİ

1	D
2	D
3	Y
4	D

ÖĞRENME FAALİYET-3 ÇOKTAN SEÇMELİ TEST

1	D
2	D
3	B

ÖĞRENME FAALİYET-3 DOĞRU-YANLIŞ TESTİ

1	Y
2	D
3	D
4	D

KAYNAKÇA

- Ø GÜLTEKİN G. Gülnaz, **GÜTEF Matbaa Eğitimi Bölümü Ciltleme Teknikleri Yayınlanmamış Ders Notları**, Ankara,2005
- Ø EVLİYAGİL Şevket, **Basım Sanayisinin Temel Kavramları**, Ankara 1985.
- Ø AYTAN Dünder, **Ciltleme ve Serigrafi İş ve İşlem Yaprakları**, Ankara 1991.
- Ø BUDAK Ü. Bilge, **Yayımlanmamış Ders Notları.**
- Ø www.matbaaturk.org